

emcdda.europa.eu

ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Ετήσια έκθεση 2006 για την κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρώπη και Δελτίο στατιστικών στοιχείων 2006

Να μη δημοσιευθεί πριν από τις: 11.00 π.μ. (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) – 23.11.2006

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ) παρουσιάζει στο παρόν έγγραφο ορισμένα επιλεγμένα στοιχεία και αριθμούς από:

την *Ετήσια έκθεση 2006 για την κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρώπη*
<http://annualreport.emcdda.europa.eu>

και

το *Δελτίο στατιστικών στοιχείων 2006*
<http://stats06.emcdda.europa.eu>

Επισημαίνεται ότι το παρόν έγγραφο προορίζεται για χρήση ως οδηγού ταχείας αναφοράς μόνο και πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες ενότητες της *Ετήσιας έκθεσης* και του *Δελτίου στατιστικών στοιχείων*, τα οποία παρέχουν πιο λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το γενικότερο πλαίσιο, μεθοδολογικές σημειώσεις και περιορισμούς.

Τα στατιστικά στοιχεία που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο αφορούν το έτος 2004 (ή το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία). Ορισμένες από τις πληροφορίες προέρχονται από εκθέσεις άλλων οργανισμών και φορέων. Τα πλήρη στοιχεία των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν βρίσκονται στην *Ετήσια έκθεση* και το *Δελτίο στατιστικών στοιχείων*.

Για πιο λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά επικράτησης της χρήσης σε όλη τη ζωή, κατά το τελευταίο έτος και κατά τον τελευταίο μήνα ανά είδος ψυχοδραστικής ουσίας και ανά χώρα, βλέπε Πίνακες GPS-1, GPS-3 και GPS-5 του *Δελτίου στατιστικών στοιχείων 2006*.

Κάνναβη

- Η κάνναβη παραμένει η παράνομη ουσία φυτικής προέλευσης με την ευρύτερη παραγωγή και διακίνηση σε όλο τον κόσμο και είναι η συχνότερα κατασχεθείσα ουσία στην ΕΕ.
- Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία ο αριθμός κατασχέσεων ρητίνης κάνναβης και φυτικής κάνναβης αυξήθηκε σε κοινοτικό επίπεδο το 2004, ενώ η συνολική κατασχεθείσα ποσότητα και των δύο ποικιλιών μειώθηκε στην πλειονότητα των χωρών της ΕΕ κατά το ίδιο έτος (ορισμένες χώρες δεν έχουν υποβάλλει ακόμη σχετική έκθεση).
- Η μέση λιανική τιμή τόσο της ρητίνης κάνναβης όσο και της φυτικής κάνναβης μειώθηκε στις περισσότερες χώρες της ΕΕ κατά την περίοδο 1999–2004.
- Το 2004, η αναφερόμενη μέση περιεκτικότητα της ρητίνης κάνναβης σε THC σε επίπεδο λιανικής διακίνησης κυμαινόταν από λιγότερο του 1% έως 17%, ενώ η δραστηριότητα της φυτικής ρητίνης κυμαινόταν μεταξύ 0,6% και 18% (το υψηλότερο ποσοστό σχετίζεται κυρίως με τη φυτική κάνναβη που παράγεται υπό συνθήκες που ενισχύονται με τεχνητά μέσα στην ΕΕ).
- Στην ΕΕ, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Νορβηγία σε όλους τους ενήλικες (15–64 ετών), υπολογίζεται ότι:
  - 65 εκατομμύρια ενήλικες έχουν δοκιμάσει κάνναβη τουλάχιστον μία φορά (χρήση σε όλη τη ζωή) – το 20% των ενηλίκων.
  - 22,5 εκατομμύρια έκαναν χρήση κάνναβης κατά το περασμένο έτος (πρόσφατη χρήση) – το 7% των ενηλίκων.
  - 12 εκατομμύρια έκαναν χρήση κάνναβης κατά τον τελευταίο μήνα (τρέχουσα χρήση) – το 4% των ενηλίκων.
  - 3 εκατομμύρια κάνουν καθημερινή/σχεδόν καθημερινή χρήση κάνναβης (εντατική χρήση) – περίπου το 1% των ενηλίκων.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ 2% και 31% των ενηλίκων Ευρωπαίων ανέφερε ότι έχει δοκιμάσει κάνναβη τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του, με τις περισσότερες χώρες να αναφέρουν ποσοστά επικράτησης της χρήσης μεταξύ 10% και 20%.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 1% και 11% των ενηλίκων ανέφερε ότι έκανε χρήση κάνναβης κατά το περασμένο έτος, με τις περισσότερες χώρες να αναφέρουν ποσοστά επικράτησης της χρήσης μεταξύ 3% και 8%.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ 0,5 και 8% των ενηλίκων ανέφερε ότι έκανε χρήση κάνναβης κατά τον τελευταίο μήνα.
- Η κάνναβη αναφέρεται ως κύρια ουσία κατάχρησης από το 15% περίπου των ατόμων που ζητούν θεραπεία απεξάρτησης στην Ευρώπη και από το 27% των ατόμων που ζητούν για πρώτη φορά θεραπεία, αποτελώντας τη δεύτερη πιο συχνά αναφερόμενη ουσία μετά την ηρωίνη.

Κοκαΐνη

- Μετά την κάνναβη, η κοκαΐνη είναι η ουσία που διακινείται σε μεγαλύτερο βαθμό στον κόσμο. Σύμφωνα με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) η Κολομβία είναι η σημαντικότερη χώρα προέλευσης παράνομης κοκαΐνης στον κόσμο, ακολουθούμενη από το Περού και τη Βολιβία. Η παγκόσμια παραγωγή κοκαΐνης το 2004 εκτιμάται σε 687 τόνους.
- Το μεγαλύτερο μέρος της κοκαΐνης που κατάσχετα στην Ευρώπη εισάγεται είτε κατευθείαν από τη Νότια Αμερική (κυρίως Κολομβία), ή μέσω της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής, ενώ τμήματα της Αφρικής μετατρέπονται σε σημαντικά σημεία διαμετακόμισης της κοκαΐνης που εισάγεται στην Ευρώπη.
- Το 2004 εκτιμάται ότι κατασχέθηκαν συνολικά 74 τόνοι κοκαΐνης στην ΕΕ. Οι περισσότερες κατασχέσεις κοκαΐνης αναφέρθηκαν σε δυτικοευρωπαϊκές χώρες. Κατά την τελευταία πενταετία, οι μισές περίπου κατασχέσεις και κατασχεθείσες ποσότητες στην ΕΕ αφορούν την Ισπανία.
- Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία, οι κατασχεθείσες ποσότητες κοκαΐνης μειώθηκαν το 2004. Κατά την περίοδο 1999–2004, η μέση λιανική τιμή της κοκαΐνης μειώθηκε στις περισσότερες χώρες της ΕΕ.
- Στην ΕΕ, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Νορβηγία σε όλους τους ενήλικες (15–64 ετών), εκτιμάται ότι:
  - 10 εκατομμύρια έχουν δοκιμάσει κοκαΐνη τουλάχιστον μία φορά (χρήση σε όλη τη ζωή) – πάνω από το 3% των ενηλίκων.
  - 3,5 εκατομμύρια έκαναν χρήση κοκαΐνης κατά το περασμένο έτος (πρόσφατη χρήση) – το 1% των ενηλίκων.
  - 1,5 εκατομμύριο έκαναν χρήση κοκαΐνης κατά τον τελευταίο μήνα (τρέχουσα χρήση) – το 0,5% των ενηλίκων.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ 0,4% και 6% των ενηλίκων ανέφερε χρήση κοκαΐνης τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 0,1% και 3% των ενηλίκων ανέφερε ότι έκανε χρήση κοκαΐνης κατά το περασμένο έτος, με τις περισσότερες χώρες να αναφέρουν ποσοστά επικράτησης της χρήσης μεταξύ 0,3% και 1,2%.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ μηδέν και 1% των ενηλίκων ανέφερε ότι έκανε χρήση κοκαΐνης κατά τον τελευταίο μήνα.
- Μετά την ηρωίνη και την κάνναβη, η κοκαΐνη είναι η τρίτη κατά σειρά ουσία που αναφέρεται συχνότερα ως η κύρια ουσία για την οποία τα άτομα ζητούν θεραπεία απεξάρτησης. Αντιπροσωπεύει περίπου το 8% του συνόλου των αιτήσεων για θεραπεία.
- Από τα άτομα που ζητάνε για πρώτη φορά θεραπεία απεξάρτησης από την κοκαΐνη στην ΕΕ, το 80% αναφέρει ότι κάνει χρήση κοκαΐνης σε σκόνη και το 20% ότι κάνει χρήση κρακ.

Αμφεταμίνες: Αμφεταμίνη και μεθαμφεταμίνη

- Η Δυτική και η Κεντρική Ευρώπη εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παραγωγή και διακίνηση αμφεταμίνης αλλά όχι μεθαμφεταμίνης, όπου η χρήση και η παραγωγή της περιορίζονται σε μεγάλο βαθμό σε μερικές μόνο χώρες.
- Στην Ευρώπη, η παραγωγή μεθαμφεταμίνης περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό στην Τσεχική Δημοκρατία, όπου παρασκευάζεται παράνομα από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 υπό την τοπική ονομασία «pervitin». Ωστόσο, το 2004 παρασκευή μεθαμφεταμίνης αναφέρθηκε επίσης στη Σλοβακία και στη Βουλγαρία.
- Από τους 6 τόνους αμφεταμίνης που κατασχέθηκαν παγκοσμίως το 2004, το 97% περίπου κατασχέθηκε στην Ευρώπη, κυρίως στη Δυτική/Κεντρική Ευρώπη και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Από τους 11 τόνους μεθαμφεταμίνης που κατασχέθηκαν παγκοσμίως το 2004, περίπου το 59% κατασχέθηκε στην Ανατολική και τη Νοτιοανατολική Ασία και το 37% στη Βόρεια Αμερική.
- Σε επίπεδο ΕΕ, τόσο ο συνολικός αριθμός των κατασχέσεων αμφεταμίνης όσο και οι ποσότητες που κατασχέθηκαν, αυξάνονται από το 1999.
- Στην ΕΕ, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Νορβηγία σε όλους τους ενήλικες (15–64 ετών), υπολογίζεται ότι:
  - 10 εκατομμύρια ενήλικοι έχουν δοκιμάσει αμφεταμίνη τουλάχιστον μία φορά (χρήση σε όλη τη ζωή) – το 3% των ενηλίκων.
  - 2 εκατομμύρια έκαναν χρήση αμφεταμίνης κατά το περασμένο έτος (πρόσφατη χρήση) – το 0,6% των ενηλίκων.
  - 900.000 έκαναν χρήση αμφεταμίνης κατά τον τελευταίο μήνα (τρέχουσα χρήση) – το 0,3% των ενηλίκων.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ 0,1% και 6% των ενηλίκων ανέφερε χρήση αμφεταμίνης τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ μηδέν και 1,4% των ενηλίκων ανέφερε χρήση αμφεταμίνης κατά το περασμένο έτος, με τις περισσότερες χώρες να αναφέρουν ποσοστά επικράτησης μεταξύ 0,2% και 1,1%.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ μηδέν και 0,5% των ενηλίκων ανέφερε ότι έκανε χρήση αμφεταμίνης κατά τον τελευταίο μήνα.

Ουσία «Έκσταση»

- Η Ευρώπη παραμένει το κυριότερο κέντρο παρασκευής της ουσίας «Έκσταση», παρότι η παρασκευή της συγκεκριμένης ουσίας επεκτείνεται και σε άλλα σημεία του πλανήτη τα τελευταία χρόνια, ειδικότερα στη Βόρεια Αμερική και την Ανατολική και Νοτιοανατολική Ασία.
- Η διακίνηση της ουσίας «Έκσταση» παραμένει συγκεντρωμένη σε πολύ μεγάλο βαθμό στη Δυτική Ευρώπη, μολονότι, όπως και η παρασκευή της, τα τελευταία χρόνια έχει εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο. Από το σύνολο των 8,5 τόνων της ουσίας «Έκσταση» που κατασχέθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο το 2004, 50% κατασχέθηκε στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη, 23% στη Βόρεια Αμερική και 16% στην Ωκεανία. Το 2004, κατασχέθηκαν 28,3 εκατομμύρια χάπια «Έκσταση» στην ΕΕ. Ο αριθμός κατασχέσεων και οι κατασχεθείσες ποσότητες της ουσίας «Έκσταση» παρουσιάζουν αυξητική τάση.

- Κατά την περίοδο 1999–2004, οι μέση λιανική τιμή της ουσίας «Έκσταση» μειώθηκε στις περισσότερες χώρες που υπέβαλαν έκθεση.
- Γενικά στην Ευρώπη, τα περισσότερα χάπια που πωλούνται ως «Έκσταση» περιέχουν MDMA ή άλλες παρόμοιες με την ουσία «Έκσταση» ουσίες (MDEA, MDA), που συνήθως αποτελούν το μοναδικό ψυχοδραστικό συστατικό τους.
- Στην ΕΕ, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Νορβηγία σε όλους τους ενήλικες (15–64 ετών), εκτιμάται ότι:
  - 8,5 εκατομμύρια ενήλικες έχουν δοκιμάσει την ουσία «Έκσταση» τουλάχιστον μία φορά (χρήση σε όλη τη ζωή) – το 2,6% των ενηλίκων.
  - 3 εκατομμύρια ενήλικες έκαναν χρήση κατά το τελευταίο έτος (πρόσφατη χρήση) – το 1% των ενηλίκων.
  - 1 εκατομμύριο έκαναν χρήση κατά τον τελευταίο μήνα (τρέχουσα χρήση) – το 0,3% των ενηλίκων.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ 0,2% και 7% των ενηλίκων ανέφερε χρήση της ουσίας «Έκσταση» τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ μηδέν και 3,5% των ενηλίκων ανέφερε ότι έκανε χρήση της ουσίας «Έκσταση» κατά το τελευταίο έτος, με τις περισσότερες χώρες να αναφέρουν ποσοστά επικράτησης μεταξύ 0,3% και 1,5%.
- Ανάλογα με τη χώρα αναφοράς, μεταξύ μηδέν και 1% των ενηλίκων ανέφερε χρήση κατά τον τελευταίο μήνα.
- Στις ομάδες ατόμων νεότερης ηλικίας (15–24 ετών), η εκτιμώμενη χρήση κατά το τελευταίο έτος κυμαίνεται από 0,3% έως 12%.
- Η χρήση της ουσίας «Έκσταση» αναφέρεται σπάνια ως αιτία αίτησης θεραπείας στην Ευρώπη.

Παραισθησιογόνα

- Στους ενήλικες (15–64 ετών) η επικράτηση της χρήσης LSD σε όλη τη ζωή κυμαίνεται από 0,2% έως 6%, με τις περισσότερες χώρες να αναφέρουν ποσοστά που κυμαίνονται από 0,4% έως 2%.
- Οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε μαθητές (15–16 ετών) δείχνουν ότι οι εκτιμήσεις για την επικράτηση της χρήσης μαγικώνμανιταριών στην ΕΕ είναι σημαντικά χαμηλότερες από εκείνες για την κάνναβη, αλλά παρόμοιες με εκείνες που καταγράφηκαν για την ουσία «Έκσταση». Η χρήση τουλάχιστον μία φορά σε όλη τη ζωή κυμαίνεται από λιγότερο από 1% έως 8%, τόσο για την ουσία «Έκσταση» όσο και για τα μαγικάμανιτάρια, παρόλο που η επικράτηση κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 1% και 3%. Η χρήση μαγικώνμανιταριών είναι συνήθως πειραματική και σπάνια παρατηρείται συστηματική ή συνεχής χρήση.
- Στους μαθητές (15–16 ετών) τα ποσοστά επικράτησης της χρήσης μαγικώνμανιταριών σε όλη τη ζωή είναι υψηλότερα από εκείνα της ουσίας «Έκσταση» στο Βέλγιο, τη Γερμανία και τη Γαλλία.

Ηρωίνη και προβληματική χρήση ναρκωτικών

- Η ηρωίνη που καταναλώνεται στην ΕΕ παρασκευάζεται πρωτίστως στο Αφγανιστάν, το οποίο παραμένει η πρώτη προμηθεύτρια χώρα παράνομου οπίου στον κόσμο. Το 2005, το Αφγανιστάν αντιπροσώπευε 89% της παγκόσμιας παραγωγής παράνομου οπίου. Το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) αναφέρει ότι το 2004 κατασχέθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο 59,2 τόνοι ηρωίνης – το 50% στην Ασία και το 40% στην Ευρώπη.
- Τόσο ο αριθμός των κατασχέσεων όσο και οι κατασχεθείσες ποσότητες ηρωίνης αυξήθηκαν το 2004. Το ποσοστό της Ευρώπης, επί των κατασχέσεων ηρωίνης σε παγκόσμιο επίπεδο, αυξάνεται σε μεγάλο βαθμό, ως αποτέλεσμα των αυξημένων κατασχέσεων σε χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και κυρίως την Τουρκία.
- Η μέση λιανική τιμή της ηρωίνης μειώθηκε στις περισσότερες χώρες της ΕΕ κατά την περίοδο 1999–2004.
- Γενικά τα οπιοειδή (και κυρίως η ηρωίνη) παραμένουν οι κύριες ουσίες από τις οποίες επιδιώκουν να απεξαρτηθούν τα άτομα που προσφεύγουν σε θεραπεία. Από το σύνολο των αιτήσεων για θεραπεία που αναφέρθηκαν το 2004, τα οπιοειδή ήταν η κύρια ουσία επιλογής σε περίπου 60% των περιπτώσεων. (Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε πίνακες TDI-2, TDI-19 και TDI-26 στο *Δελτίο στατιστικών στοιχείων 2006*).
- Το ποσοστό των νέων αιτήσεων για θεραπεία απεξάρτησης από την ηρωίνη μειώθηκε από πάνω από 60% στο 40% περίπου, στο διάστημα μεταξύ 1999 και 2004, ενώ οι αιτήσεις για θεραπεία απεξάρτησης από την κοκαΐνη και την κάνναβη αυξήθηκαν.
- Σχεδόν τα μισά από τα άτομα που ζητούν θεραπεία από τη χρήση ηρωίνης είναι άνω των 30 ετών. Τα άτομα που ζητούν θεραπεία απεξάρτησης από τα οπιοειδή έχουν συνήθως 3–7 χρόνια συστηματικής χρήσης, προτού ζητήσουν θεραπεία. Ποσοστό μικρότερο του 7% των χρηστών οπιοειδών που ζητούν για πρώτη φορά θεραπεία απεξάρτησης είναι κάτω των 20 ετών.
- Σύμφωνα με την τελευταία επισκόπηση των διαθέσιμων στοιχείων (2003), υπολογίζεται ότι περισσότεροι από πεντακόσιες χιλιάδες χρήστες οπιοειδών υποβάλλονται σε θεραπεία υποκατάστασης στην Ευρώπη.
- Η μεθαδόνη είναι το φάρμακο που συνταγογραφείται περισσότερο στην Ευρώπη για τη θεραπεία απεξάρτησης από τα οπιοειδή (κυρίως την ηρωίνη) καθώς περίπου το 80% των ατόμων υπό θεραπεία υποκατάστασης λαμβάνει μεθαδόνη με συνταγή. Περίπου στο 20% των ατόμων που υποβάλλονται σε θεραπεία υποκατάστασης χορηγείται σήμερα βουπρενορφίνη, η χρήση της οποίας, ως θεραπευτικής επιλογής, έγινε δημοφιλής εξαιρετικά γρήγορα από τα μέσα της δεκαετίας του 1990.
- Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, υπάρχουν περισσότεροι από 1,7 εκατομμύρια προβληματικοί χρήστες παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών (κυρίως χρήστες ηρωίνης) στην ΕΕ σήμερα και οι εκτιμήσεις για την επικράτηση της προβληματικής χρήσης οπιοειδών σε εθνικό επίπεδο κατά την περίοδο 2000–2004 κυμαίνονται από 1 έως 8 περιπτώσεις ανά 1 000 κατοίκους ηλικίας 15–64 ετών. (Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε πίνακες PDU-2 και PDU-3 στο *Δελτίο στατιστικών στοιχείων 2006*).
- Από τα πλέον πρόσφατα στοιχεία προκύπτει ότι σημειώνονται ετησίως περίπου 7000 αιφνίδιοι θάνατοι που συνδέονται με τα ναρκωτικά, το 70% των οποίων οφείλεται στα οπιοειδή. (Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε πίνακες DRD-1, DRD-2 στο *Δελτίο στατιστικών στοιχείων 2006*).